

ÜGYFÉLTÁJÉKOZTATÓ

a fenntarthatósági kockázatoknak a Raiffeisen Bankcsoport befektetési döntéshozatali eljárásaiba történő integrálásáról

Hatályos: 2022. október 19-től

Az Európai Parlament és Tanács (EU) a pénzügyi szolgáltatási ágazatban a fenntarthatósággal kapcsolatos közzétételről szóló 2019/2088 rendelete (2019.11.27.) (továbbiakban: SFDR) a pénzügyi piaci szereplőként és befektetési tanácsadóként tevékenykedő intézményekre vonatkozóan egységes szabályokat fogalmaz meg a szolgáltatásaik során az ügyfelek számára biztosított, fenntarthatósággal kapcsolatos információk egységesítéséről és átláthatóságáról.

Mi a fenntarthatósági kockázat és a fenntarthatósági tényező?

Fenntarthatósági kockázat alatt olyan környezeti, társadalmi vagy irányítási jellegű eseményt vagy körülményt értünk, amelynek bekövetkezése, illetve fennállása tényleges vagy potenciális, lényeges negatív hatást gyakorolhat a befektetés értékére. Ezen kockázatok mellett fontos még figyelembe venni a fenntarthatósági tényezőket, melyek körébe tartoznak olyan környezeti, társadalmi és munkavállalói kérdések, mint az emberi jogok tiszteletben tartása, valamint a korrupció és a vesztegetés elleni küzdelemmel kapcsolatos kérdések.

Melyek a klímaváltozással kapcsolatos kockázatok fő megnyilvánulási formái?

Napjainkban egyre inkább szembe kell néznünk az éghajlatváltozás, az ebből következő környezeti katasztrófák, a Föld erőforrásainak kimerülése és a már jelentős mértékben megnyilvánuló, a vízháztartást, természeti környezetet érintő környezeti károk következményeivel.

A globális környezetvédelmi kihívások rendszerszintű jellege miatt a környezeti fenntarthatóság rendszerszintű és előre tekintő megközelítésére van szükség, amely kezeli a növekvő negatív tendenciákat, így az éghajlatváltozást, a biológiai sokféleség csökkenését, az erőforrások túlzott globális fogyasztását, az élelmiszerhiányt, az ózonréteg károsodását, az óceánok elsavasodását, az édesvízrendszer romlását és a földhasználat-változást, valamint olyan új fenyegetések megjelenését, mint a veszélyes vegyi anyagok és azok együttes hatásai.

A klímaváltozás kockázatait két irányból közelíthetők meg:

- Azoknak a tevékenységeknek az értékeléseként, melyek negatív hatást gyakorolnak az éghajlatra (pl. a vállalat tevékenysége során üvegházhatású gáz kibocsátását eredményezi, vagy a tevékenységhez fosszilis tüzelőanyag felhasználása szükséges).
- A klímaváltozás vállalkozásokra gyakorolt negatív hatásainak kockázataként (pl. energetikai hatékonyságnak való megfelelés követelményei, környezetbarát technológiák kiszorítják a hagyományos technológiákat, vagy a fogyasztók az éghajlatot kevésbé károsító termékek és szolgáltatások felé fordulása).

Általánosan elmondható, hogy egy olyan vállalkozás, ami nagyobb negatív hatást gyakorol az éghajlatra, jobban ki lesz téve azoknak a kockázatoknak, amelyek a klímaváltozás mérséklése kapcsán keletkeznek. Nem minősülhet környezeti szempontból fenntarthatónak egy gazdasági tevékenység, ha több kárt okoz a környezetben, mint amennyi előny származik belőle.

Ugyanakkor a vállalkozások ki vannak téve a klímaváltozás fizikai kockázatainak is, ami egy azonnali esemény (vihar, árvíz) formájában jelentkezik, de hosszabb távon is értelmezhető ez a kockázat a gazdasági tevékenységre gyakorolt hatásaként, pl. a hőmérsékletváltozás, tengerszint emelkedés.

A fizikai kockázatnak való kitettség nem függ közvetlenül attól, hogy a vállalkozás tevékenysége negatív hatással van-e az éghajlatra.

Mi az RBI Csoport álláspontja a fenntartható működéssel kapcsolatban?

Az RBI (Raiffeisen Bank International) Csoport (továbbiakban: RBI) működésének egyik alapelveként és sikerének mércéjeként tekinti a fenntarthatóságot. Vállalatcsoportként a fenntarthatóság alatt olyan felelős vállalati működést értünk, amely a környezeti és társadalmi szempontok figyelembevétele mellett hosszú távon fenntartható, gazdaságilag pozitív eredmény felmutatását tűzi ki célul. Felelős bankként az RBI elsődleges célja hosszú távon oly módon hozzáadott értéket nyújtani, hogy eközben törekszik arra, hogy üzleti tevékenységei minél hatékonyabban szolgálják a fenntarthatóságot, pénzügyi termékei és szolgáltatásai segítségével ügyfelei képesek legyenek véghez vinni a fenntartható jövő építéséhez szükséges átalakulást.

Ennek a felelős gondolkodásnak és üzleti megközelítésnek egy jelentős megnyilvánulásaként a RBI 2021-ben belépett a felelős banki működés globális irányelveinek hivatalos aláírói közé.

Az irányelvek célja egységes keretrendszert nyújtani egy olyan bankszektor kialakításához, amely a világ bankjai és az ENSZ Környezetvédelmi Program Pénzügyi Kezdeményezése (UNEP FI) közötti innovatív együttműködés eredményeként jön létre. A felelős banki működés irányelvei kijelölik a banki ágazat szerepét és felelősségét abban, hogy a bankszektor az ENSZ Fenntartható Fejlődési Céljaival és a 2015. évi Párizsi éghajlatvédelmi egyezményben foglaltakkal összhangban működjön. Az irányelvek segítségével a bankok üzleti területeiken a működés szerves részévé tehetik a fenntarthatóságot, felmérhetik, hogy tevékenységükkel hogyan járulhatnak hozzá legeredményesebben a fenntartható világ megteremtéséhez.

Az RBI elkötelezettségét mutatja továbbá, hogy Ausztriában a legnagyobb „zöld” kötvény (Green Bonds (rbinternational.com)) kibocsátóként tartják nyilván, mely termékek a bankcsoport további tagjai, így a Raiffeisen Bank Zrt. ügyfelei számára is elérhetőek.

Hogyan kapcsolódnak a fenntarthatósági kockázatok a befektetési döntéshozatalhoz?

Ahogy az élet számos területén, úgy a pénzügyi ágazatban is fontos, hogy rendelkezésre álljanak a fenntarthatósági szempontokat figyelembe vevő információk a szolgáltatók által megvalósított

termék-kiválasztási folyamatokban, illetve a végső befektetők döntéshozatalát elősegítendő az egyes termékekre vonatkozó tájékoztatásokban.

A fenntarthatósági kockázatoknak és tényezőknek a befektetési döntéshozatalban és a tanácsadási eljárásban történő figyelembevétele olyan előnyökkel járhat, ami túlmutat a pénzügyi piacokon, hozzájárulhat a gazdaság fenntartható működéséhez, a pénzügyi rendszer stabilitásához, ezáltal hatással lehet a pénzügyi termékek kockázat-nyereség profiljára is.

A Raiffeisen Bank Zrt. és leányvállalatai (továbbiakban: Raiffeisen Bankcsoport) elkötelezett amellett, hogy fenntarthatósági kockázatok és tényezőket mind az ügyfelei számára elérhető termékek kiválasztása, mind a végső befektetők tájékoztatása során figyelembe vegye.

A Raiffeisen Bankcsoport mely szolgáltatásait érinti a fenntarthatósági kockázatoknak befektetési döntéshozatali eljárásaiba történő integrálása?

A Raiffeisen Bankcsoport az általa nyújtott szolgáltatásokban elérhető pénzügyi eszközök kiválasztása során ügyfélközpontú megközelítést alkalmaz. Az alkalmazott termékjóváhagyási és termékirányítási folyamat célja a befektetővédelem fokozása annak biztosításával, hogy a pénzügyi eszközök előállítói, közvetítői és forgalmazói az Ügyfél legjobb érdeke szerint járjanak el a termék életciklusának minden szakaszában.

A Raiffeisen Bank Zrt. a 2007. évi CXXXVIII. a befektetési vállalkozásokról és árutőzsdéi szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló törvény (Bszt.) alapján nyújtott befektetési tanácsadási és portfóliókezelési szolgáltatáshoz kapcsolódóan figyelembe veszi a fenntarthatósági kockázatok a szolgáltatások keretében elérhető pénzügyi termékek kiválasztási folyamatában.

A Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft. és a Raiffeisen Bank Zrt. a 2014. évi LXXXVIII. törvény a biztosítási tevékenységről szóló törvény alapján nyújtott biztosítási tanácsadáshoz kapcsolódóan figyelembe veszi a fenntarthatósági kockázatot a szolgáltatások keretében elérhető pénzügyi termékek kiválasztási folyamatában.

Fenntarthatósági szempontból megkülönböztethetők egyrészt azon termékek, melyek környezeti és társadalmi jellemzőket, ezek kombinációját mozdítják elő, másrészt amelyek kifejezetten fenntarthatósági célkitűzéssel rendelkező termékek, harmadrészt azon termékek, melyek nem tartoznak az előző két kategória egyikébe sem.

Fenntartható befektetésnek minősül valamely környezeti célkitűzéshez hozzájáruló gazdasági tevékenységbe történő befektetés, amelyet például az energiafelhasználásra, a megújuló energia felhasználására, a nyersanyagfelhasználásra, a vízfelhasználásra, a földhasználatra, a hulladéktermelésre, az üvegházhatásúgáz-kibocsátásra, vagy a biológiai sokféleségre és a körforgásos gazdaságra gyakorolt hatásra vonatkozó alapvető erőforrás-hatékonysági mutatókkal mérnek, vagy valamely társadalmi célkitűzéshez hozzájáruló gazdasági tevékenységbe történő befektetés, különösen az egyenlőtlenség elleni küzdelemhez hozzájáruló befektetések, a társadalmi kohéziót, a társadalmi integrációt és a munkaügyi kapcsolatokat erősítő befektetések, illetve a humán tőkébe vagy a gazdaságilag vagy szociálisan hátrányos helyzetű közösségekbe történő

befektetések, amennyiben e befektetések nem járnak e célkitűzések egyikére nézve sem jelentős káros hatással, továbbá ha a befektetést befogadó vállalkozások helyes vállalatirányítási gyakorlatokat követnek, különös tekintettel a szilárd irányítási struktúrák, a munkavállalói kapcsolatok, az érintett személyzet javadalmazása és az adójogszabályok betartása tekintetében.

Miként kerülnek figyelembevételre a fenntarthatósági kockázatok a befektetési döntéshozatali eljárásokban a Raiffeisen Bank Zrt. által nyújtott befektetési tanácsadás szolgáltatás esetén?

Befektetési tanácsadás szolgáltatás keretében Raiffeisen Bank Zrt. az SFDR vonatkozásában érintett pénzügyi termékek közül kizárólag befektetési alapokra ad befektetési tanácsot.

A tanácsadásban érintett termékkör elsődleges kiválasztása komplex termékjövahagyási folyamatban történik a Raiffeisen Capital Management (RCM) és az RBI által, csoportszinten. A modellportfólió alapú befektetési tanácsadás szolgáltatáshoz kapcsolódó eszközosztályok és aleszközosztályok kitettségét lefedő befektetési alapok azon befektetési alapkezelők alapjaiból kerülnek kiválasztásra, melyekkel forgalmazási szerződés került előzetesen megkötésre. A fenntarthatósági szempontok már a csoportszintű kiválasztási folyamatban figyelembevételre kerülnek.

A Raiffeisen Bank Zrt. által működtetett és negyedévente ülésező Asset Allocation Committee az előbbieken említett, csoportszinten meghatározott befektetési alap választékból jelöli ki azt a termékkört, melyet a befektetési tanácsadás szolgáltatás keretében elérhetővé tesz ügyfelei számára. Az alapok a forgalmazás megkezdését megelőzően a Raiffeisen Bank Zrt. befektetési termékekre vonatkozó termékirányítási folyamatának megfelelően megvizsgálásra kerülnek.

A Raiffeisen Bank Zrt. széles termékpaletta biztosítására törekszik, lefedve ezzel rendre a fő befektetési szegmenseket (pl. részvény alapok, kötvény alapok, pénzpiaci alapok), földrajzi és szektorális diverzifikációt biztosít (pl. globális alapok, magas hozamú kötvény alapok), és figyelmet fordít az alternatív befektetések elérhetőségére is (ingatlan alapok, nyersanyag alapok).

A termékválaszték kialakításában folyamatosan jelen van a fenntarthatóság szempontrendszer is.

Ezeknek a szempontoknak való megfelelésről a Raiffeisen Bank Zrt. a befektetési tanácsadási szolgáltatásban elérhető befektetési alapok alapkezelőitől származó információk alapján tájékozódik és veszi figyelembe a termékek jövahagyási folyamatában, valamint ezen információkat elérhetővé teszi a befektetési tanácsadás szolgáltatást igénybe vevő ügyfelei számára.

A Bankkal forgalmazási szerződést kötött alapkezelő partnerek kínálatában megjelentek a globális trendek, mint befektetési irányok, melyek olyan hosszabb időhorizonton érvényes globális szintű jelenségeket céloznak meg, melyek átfogóan mutatnak rá a gazdasági és társadalmi változásokra. Ilyen célpontok pl. a víz- és hulladékgazdálkodás, egészségügy, oktatás, demográfia kérdése, információtechnológia.

A Raiffeisen Bank Zrt. zászlóshajói a befektetési tanácsadás nyújtása során a befektetési alap palettán a Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt. és a Raiffeisen Capital Management által kezelt,

környezeti, társadalmi jellemzőket előmozdító alapok, melyek olyan vállalatok teljesítményéből nyújtanak részesedést, melyek élen járnak a klímaválság, káros környezeti hatások, társadalmi egyenlőtlenségek kapcsán kialakult kockázatok csökkentésében, ezzel hozzájárulnak a természeti környezetet érintő, valamint a társadalmi fenntarthatósági célok megvalósulásához.

A Raiffeisen Bank Zrt. befektetési tanácsadás szolgáltatásban kizárólag azon befektetési alapokat teszi elérhetővé ügyfelei számára, melyekkel kapcsolatban az alap Alapkezelője nyilatkozott arról, hogy a szóban forgó alap fenntartható alap, vagy környezeti, társadalmi jellemzőket előmozdító alap, vagy e kettő közül egyik sem jellemző az alapra.

A Raiffeisen Bank Zrt. nem tesz különbséget a termékjövahagyási folyamatában a tradicionális befektetési célokkal létrejött és a globális trendeket megcélzó vagy a fenntartható befektetési célkitűzéssel rendelkező alapok között, azonban kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az utóbbiak megfelelő diverzifikáltsággal és számosságban álljanak az Ügyfelek rendelkezésére. Amennyiben azonos befektetési politikájú alapokból rendelkezésre áll hagyományos és fenntartható vagy részben fenntartható célú alap is, akkor mindegyik elérhetővé válik a Raiffeisen Bank Zrt. kínálatában.

Az FWR Private Banking szolgáltatás keretében a Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt. és Raiffeisen Capital Management által kezelt alapok mellett a szerződött külső partnerek széles alapkínálata is elérhető, így a fenntartható befektetési céllal létrejött alapok nagyobb köre ebben az ügyfélszegmensben áll rendelkezésre. Mivel a Premium ügyfelek számára befektetési tanácsadás keretében elérhető termékválaszték jóval szűkebb, így számukra ebből az alaptípusból kisebb kínálat érhető el. Lakossági ügyfelek számára a befektetési tanácsadás szolgáltatás nem elérhető.

A befektetési tanácsadásban elérhető alapok között a fenntartható befektetési céllal létrejött és a környezeti, társadalmi jellemzőket előmozdító alapok súlya növekszik, mely növekedés az utóbbi időben felgyorsult és mind az elérhető alapok számosságában, mind a befektetési állomány méretében tetten érhető.

Miként kerülnek figyelembevételre a fenntarthatósági kockázatok a befektetési döntéshozatali eljárásokban a Raiffeisen Bank Zrt. által nyújtott portfóliókezelési szolgáltatás esetén?

A Raiffeisen Bank Zrt. az általa nyújtott portfóliókezelési szolgáltatást kizárólag befektetési alapokba történő befektetésekkel valósítja meg.

Az FWR Private Banking ügyfélköre számára nyújtott ún. Target return vagyongazdálkodásban olyan befektetési alapok szerepelnek, melyek kizárólagosan e szolgáltatás igénybevétele esetén érhetőek el a Raiffeisen Bank Zrt.-nél. A befektetési alapok kiválasztásában tanácsadóként az Aegon Magyarország Befektetési Alapkezelő Zrt. is részt vesz.

A Raiffeisen Bank Zrt. portfóliókezelési szolgáltatásban kizárólag azon befektetési alapokat teszi elérhetővé ügyfelei számára, melyekkel kapcsolatban az alap Alapkezelője nyilatkozott arról, hogy a szóban forgó alap fenntartható alap, vagy környezeti, társadalmi jellemzőket előmozdító alap, vagy e kettő közül egyik sem jellemző az alapra.

Az alapok kiválasztása során kifejezetten cél azon alapok felülsúlyozása, melyek gazdasági ciklusokon átnyúló, globális trendeket követnek és a környezeti, társadalmi és vállalatirányítási szempontokat veszik figyelembe.

Miként kerülnek figyelembevételre a fenntarthatósági kockázatok a befektetési döntéshozatali eljárásokban a Raiffeisen Bank Zrt. és a Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft. által nyújtott biztosítási tanácsadás szolgáltatás esetén?

A Raiffeisen Bank Zrt. és a Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft. kizárólag a Biztosítók által kínált biztosítási alapú biztosítási termékek, illetve az azokhoz elérhető eszközalapok előre meghatározott körére nyújtanak biztosítási tanácsadást. Ezért, valamint annak érdekében, hogy a termék alkalmasságának megfelelően az Ügyfél a valós igényeit leginkább lefedő befektetési portfólió kerülhessen összeállításra, a fenntarthatósági tényezőkre gyakorolt főbb káros hatások – a Biztosító saját döntésén és politikáján túlmenő – további szelekcióját, szűkítését a Raiffeisen Bank Zrt. és a Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft. nem végez, ezzel kizárva a befolyásolás lehetőségét. Ugyanakkor külön hangsúlyt helyeznek arra, hogy minden olyan eszközalap esetében, amelyre a Biztosító publikálja a fenntarthatósági tényezőkre gyakorolt főbb káros hatásokat, az Ügyfél a szerződéskötést megelőzően kellő időben és objektív módon tájékoztatást kapjon e hatásokról. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft. kiemelt célja a biztosítási tanácsadás során, hogy az Ügyfél megtalálja az igényeihez leginkább illeszkedő befektetési konstrukciót, mely jelentősen függ a rövid- és hosszú távú céljoktól, hozamelvárásoktól és kockázatvállalási hajlandóságoktól.

A fenntarthatósági kockázatokkal kapcsolatos szempontokat olyan módon építik be a biztosítási tanácsadási tevékenységébe, hogy – a Biztosító közléseire támaszkodva – felhívja az Ügyfél figyelmét a befektetett díjtartalék, illetve az egyes eszközalapok fenntarthatósági szempontok szerinti besorolására és jellemzőire, tekintettel az esetleges valószínűsíthető negatív hozamhatásokra is. A Raiffeisen Bank Zrt. és a Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft. a biztosítási tanácsadás során kiemelten törekszik arra, hogy a fenntarthatósági célkitűzéssel rendelkező, részben rendelkező és nem rendelkező eszközalapok tekintetében egyaránt teljes körű tájékoztatást nyújtson, és az Ügyfél kellően megalapozott információk birtokában dönthessen a befektetési portfólió összeállításáról.

A már megkötött szerződések esetén az Ügyfél változtathat a biztosítási termékekhez kapcsolódó befektetési portfóliójának összetételén, e tekintetben biztosítási tanácsadás keretében a Raiffeisen Bank Zrt. és a Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft. a fenntarthatósági kockázatokat figyelembevétele kapcsán a fent leírtak szerint jár el.

A fenntarthatósági kockázatok által a hozamra gyakorolt valószínűsíthető hatások Biztosítók általi értékelésének eredménye valamennyi, tanácsadással érintett eszközalap tekintetében megtalálható az egyes eszközalapok részletes, szerződéskötés előtti közzétételeiben a www.uniqqa.hu/fenntarthatosag valamint a <https://www.aegon.hu/eletbiztositas/befektetesek/befektetesi-politikak.htm> illetve klasszikus biztosítások esetén a biztosítási termék Ügyfélértékelőjében elhelyezett szerződéskötés előtti közzétételekben.